

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2010/46290

Karar No. 2011/19011

Tarihi: 27.06.2011

İlgili Kanun / Madde

4857.S.İşK/11

-
- ***İŞE GİRERKEN İŞÇİDEN ALINAN TEMİNAT SENEDİNİN GEÇERSİZ OLDUĞU***
-

ÖZETİ İcra takibine konu senedi davalı şirketlerin davacı işçiden işe girerken aldığı ve teminat senedi olduğu açıktır. Davacı ve davalı şirketler arasındaki iş ilişkisi nedeni ile de iş mahkemesinin görevli olduğu da açıktır. Mahkemece işin esasına girilerek, senedin teminat senedi olduğu ve bu nedenle davacının bu senetten dolayı borçlu olmadığına tespitine karar verilmesi yerindedir. Bu nedenle davalı vekilinin temyiz itirazları yerinde bulunmamıştır.

Senedin işe girerken ortak girişimi oluşturan işveren davalı şirketler tarafından alınması ve diğer davalı 3. kişi tarafından icraya konulması nedeni ile icraya koyan davalı gerçek kişi ve işveren şirketler hakkında dava açılmıştır. Teminat senedini alan davalı şirketler, işleme koyan ise diğer davalıdır. Bu nedenle davacının işvereni olan davalı ortak girişimi oluşturan şirketler hakkında hüküm kurulması gerekir. Yazılı şekilde davacının işvereni olan ve teminat senedini alan davalı şirketler hakkında davanın husumetten reddine karar verilmesi hatalıdır.

DAVA :Davacı vekil, davacı işçiden işe girerken alınan tazminat senedinin davalı işveren şirketler ve şirket çalışanı diğer davalı tarafından icraya konulması nedeni ile bedelsiz olduğunun tespiti ile borçlu olmadığına tespitine ve davalıların % 40 icra inkâr tazminatına mahkûm edilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, davanın davalı şirketler hakkında husumetten reddine, icraya koyan diğer davalı Nuri Özer hakkında kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı vekili ve davalı Nuri Özer avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hâkimi B.Kar tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı vekili, davacı işçinin ortak girişimi oluşturan davalı şirketler işçisi olarak çalıştığını, işe girerken teminat senedi aldığını, çalışma koşullarının ağırlığı ve ücretlerin eksik yatırılması nedeni ile işvereni asıl işverene ve Bölge Çalışma Müdürlüğüne şikayet ettiklerini, iş sözleşmelerinin bu nedenle feshedildiğini ve alınan teminat senedinin davalı işveren şirketler tarafından şirket çalışanı diğer davalıya verilerek ve onun tarafından doldurularak icraya konulduğunu, teminat senedinin teminat senedi olması nedeni ile bedelsiz olduğunun tespiti ile borçlu olmadığına tespitine ve davalıların %40 icra inkar tazminatına mahkum edilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalılar vekili, icra takibinin davalı Nuri Özer tarafından yapılmış olduğunu, diğer davalı şirketlerin her hangi bir alakasının olmadığını, bu nedenle husumet yönünden davanın reddi gerektiğini, görev yönünden ise Ticaret Mahkemelerinin görevli olduğunu, bu şekilde öncelikle husumet ve görev itirazında bulunarak, esas yönünden ise davacının senedi bizzat imzalamış olduğunu, sebebinin ise davacının davalı Nuri Özer'den beraber çalışmakta iken borç almasından kaynaklanmış olduğunu, davacının borcunu süresinde ödememesi nedeni ile icra takibine geçilmiş olduğunu, davacının itirazlarının haksız ve yersiz olduğunu, davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece yapılan yargılama sonunda, davacı ve 5 arkadaşının davalılardan Avan Ltd. ve Akın Ltd. şirketlerinin oluşturduğu ortak girişime oluşturan işverenlere bağlı olarak çalışmakta iken çalışma koşulları nedeniyle davalı işverenleri şikâyet ettikleri, daha sonra iş akitlerinin feshedildiği, davacı ve diğer işçilerin davalı şirketler aleyhine Gemerek Asliye Hukuk (İş) Mahkemesine işçilik alacaklarından kaynaklanan davayı açtıkları, diğer davalının ise 18.02.2010 tarihinde davaya konu senedi Sivas İcra Dairesi kanalı ile takibe koyduğu, davalı Nuri Özer'in 1.11.2008 tarihine kadar davalı şirketler bünyesinde işçi olarak çalıştığı, davacıdan işe girerken 4.000,00 TL. Bedelli senet alındığı, daha sonra senedin lehtarları ile tarih kısmı doldurularak adı geçen davalı tarafından takibe konulduğu, senedin ise işe girerken teminat amacıyla alındığı, davacıların aslında borçlu olmadığı gerekçesi ile davanın davalı şirketler hakkında husumetten reddine, icraya koyan diğer davalı Nuri ÖZER hakkında kabulüne karar verilmiştir.

Ticaret Hukuku hükümlerine dayalı senetlerin, teminat kaydı içerdiğinde, poliçe, bono veya çek olsun vasfını kaybettiği, geçerli olmadığı bilinmektedir. İşçi ve işverenin taraf oldukları iş ilişkisinde başlangıçta işe girerken, bazı iş kollarında işverenin teminat amacı ile bu tür senetler aldığı uygulama ile anlaşılmaktadır. Kuşkusuz bu durumun kanıtlanması halinde bu şekilde alınan senet, teminat senedi niteliğinde sayılmalıdır. Diğer taraftan, İş Hukuku; işçi ve işveren ilişkisinde, işverenin sosyal ve ekonomik bakımından güçlü olması, işçinin korunması ve işçi lehine yorum ilkeleri dikkate alınarak, sözleşme hukuku alanında ayrılmış ve farklı kurallar getirerek gelişmiştir. Bu nedenle iş hukukunda, düzenlenen belgelere karşı işçi lehine tanık dinletilmesi yoluna gidilmektedir.

Dosya içeriğine göre, davacı gibi birden fazla işçinin davalı ortak girişimi oluşturan davalı şirketler hakkında çalışma koşullarının ağırlığı ve ücretlerinin eksik ödenmesi nedeni ile şikâyette bulunmaları üzerine iş sözleşmelerinin feshedildiği, davacı ve diğer işçilerin işçilik alacakları için dava açtıktan sonra aynı işyerinde çalışan diğer davalının davacı ve diğer işçiler hakkında senede müstenit alacağın tahsili için icra takibi yaptığı, davacının da bu senedin işe girerken teminat senedi olarak alındığı iddiası ile bu davayı açtığı anlaşılmaktadır. Aynı işyerinde çalışan birçok işçinin aynı işyerinde çalışan bir kişi ile alacak verecek ilişkisine girmeleri ve hiç yokken senet vermeleri hayatın olağan akışına uygun değildir. Davacı ve diğer işçilerin davalı şirket aleyhine şikâyet buldukları ve işçilik alacakları için dava açtıkları tanık beyanları bir arada değerlendirildiğinde, davacı aleyhine icra takibine konu edilen senedin işe girerken, davalı işveren şirketler tarafından teminat amacı ile alındığı anlaşılmaktadır.

1.İcra takibine konu senedi davalı şirketlerin davacı işçiden işe girerken aldığı ve teminat senedi olduğu açıktır. Davacı ve davalı şirketler arasındaki iş ilişkisi nedeni ile de iş mahkemesinin görevli olduğu da açıktır. Mahkemece işin esasına girilerek, senedin teminat senedi olduğu ve bu nedenle davacının bu senetten dolayı borçlu olmadığını tespitine karar verilmesi yerindedir. Bu nedenle davalı vekilinin temyiz itirazları yerinde bulunmamıştır.

2. Davacı vekilinin temyizine gelince;

Senedin işe girerken ortak girişimi oluşturan işveren davalı şirketler tarafından alınması ve diğer davalı 3. kişi tarafından icraya konulması nedeni ile icraya koyan davalı gerçek kişi ve işveren şirketler hakkında dava açılmıştır. Teminat senedini alan davalı şirketler, işleme koyan ise diğer davalıdır. Bu nedenle davacının işvereni olan davalı ortak girişimi oluşturan şirketler hakkında hüküm kurulması gerekir. Yazılı şekilde davacının işvereni olan ve teminat senedini alan davalı şirketler hakkında davanın husumetten reddine karar verilmesi hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 27.06.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.